

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **E. K. S., s. r. o., so sídlom: Ú., IČO: X.**, zast. advokátskou kanceláriou T. K., s. r. o., so sídlom: Ú., IČO: X. proti žalovanému: **J. Č., bytom: P.**, zast. opatrovníčkou M. S., zamestnankyňou Okresného súdu Michalovce, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného: **Z. H., so sídlom: N., IČO: X.**, zast. advokátom JUDr. A. M., so sídlom: N., **o zaplatenie 149,47 eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Michalovce pod sp. zn. 22Cb/182/2011, na dovolanie vedľajšieho účastníka proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 30. júla 2012, č. k. 3Cob/42/2012-71, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 30. júla 2012, č. k. 3Cob/42/2012-71 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Michalovce ako súd prvého stupňa uznesením č. k. 22Cb/182/2011-59 zo dňa 30. 12. 2011 zrušil platobný rozkaz, vydaný menovaným súdom pod č. k. 18Rob/26-2011-36 zo dňa 25. 02. 2011, konanie zastavil, súčasne vrátil žalobcovi krátený poplatok v sume 9,87 eur prostredníctvom Daňového úradu Bratislava po právoplatnosti uznesenia a zároveň vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že dňa 31. 01. 2011 sa začalo na súde prvého stupňa konanie o zaplatenie 149,47 eur s príslušenstvom a vo veci bol vydaný platobný rozkaz. Tento sa žalovanému nepodarilo doručiť, preto ho konajúci súd v súlade s § 173 ods. 2 veta tretia Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O. s. p.) uznesením zrušil a v súlade s ust. § 29 ods. 2 O. s. p. ustanovil žalovanému na zastupovanie v konaní opatrovníka. Dňa 23. 12. 2011

žalobca vzal žalobu v celom rozsahu späť, na základe čoho prvostupňový súd konanie podľa § 96 ods. 1 O. s. p. zastavil a súčasne podľa § 11 ods. 3, 4 a 6 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov rozhodol o vrátení kráteného súdneho poplatku za návrh prostredníctvom príslušného daňového úradu. O trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

Proti uzneseniu prvostupňového súdu č. k. 22Cb/182/2011-59 zo dňa 30. 12. 2011 v časti výroku o trovách konania podal v zákonnej lehote odvolanie vedľajší účastník argumentujúc, že v konaní vystupoval na podporu žalovaného. Navrhol, aby súd prvého stupňa vydal dopĺňacie uznesenie, v ktorom rozhodne o trovách vedľajšieho účastníka, v zmysle § 146 ods. 2 veta prvá O. s. p. Pre prípad, že súd jeho návrh na vydanie dopĺňacieho uznesenia nebude akceptovať, navrhol, aby odvolací súd výrok prvostupňového uznesenia o trovách konania zrušil a v tejto časti vec vrátil súdu prvého stupňa na nové prejednanie, resp. na doplnenie uznesenia o ďalší výrok, v ktorom rozhodne o trovách vedľajšieho účastníka, prípadne aby odvolací súd priznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania, ktoré vyčísлил v odvolaní a na ich náhradu zaviazal žalobcu.

Odvolací súd o odvolaní vedľajšieho účastníka rozhodol uznesením č. k. 3Cob/42/2012-71 zo dňa 30. 07. 2012, ktorým vec vrátil súdu prvého stupňa bez rozhodnutia o predmetnom odvolaní. Z jeho odôvodnenia vyplýva, že súd prvého stupňa návrh vedľajšieho účastníka na doplnenie uznesenia Okresného súdu Michalovce č. k. 22Cb/182/2011-59 zo dňa 30. 12. 2011 o rozhodnutie o trovách konania vedľajšieho účastníka zamietol, a to uznesením č. k. 22Cb/182/2011-65 zo dňa 06. 02. 2012. Z dôvodu, že odvolanie proti nemu podané nebolo, nadobudlo uznesenie právoplatnosť dňa 25. 02. 2012. Odvolací súd poukázal na to, že z písomného späťvzatia návrhu na začatie konania nevyplýva, z akého dôvodu vzal žalobca svoj návrh späť. Uviedol, že právnym titulom nároku uplatňovaného žalobcom bola s najväčšou pravdepodobnosťou premlčaná pohľadávka v kombinácii s nárokom z neprijateľnej zmluvnej podmienky. Takýto nárok nemôže požívať súdnu ochranu, a teda bol žalobcom uplatnený nedôvodne. Skonštatoval, že ak žalobca vezme návrh späť a nejde o prípad podľa § 146 ods. 2 veta druhá O. s. p., z procesného hľadiska zásadne platí, že zavinil zastavenie konania, preto je povinný nahradiť žalovanému trovy konania (R 49/1993). V tejto súvislosti vo vzťahu k postupu súdu prvého stupňa uviedol, že

ak boli vedľajším účastníkom uplatnené trovy konania, súd mal pri ich rozhodovaní dôsledne zisťovať, či návrh na začatie konania bol podaný dôvodne a či žalobca svojím nedôvodne podaným návrhom nezavinil, že konanie sa muselo zastaviť. Rovnako mal ešte pred rozhodnutím o zastavení konania vyzvať vedľajšieho účastníka, ktorý si uplatnil náhradu trov konania, aby sa vyjadril, či mu v predmetnom konaní trovy vznikli a v akej výške. Odvolací súd mal za zrejmé, že vedľajšiemu účastníkovi v konaní vznikli trovy z titulu právneho zastupovania právnym zástupcom podľa vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov. Zdôraznil tiež preukázateľnosť tej skutočnosti, že vo viacerých súdnych sporoch pôsobil vstup vedľajšieho účastníka do konania odradzujúco pre žalobcu, ktorý, uvedomujúc si neopodstatnenosť uplatňovaného nároku, vzal svoj návrh na začatie konania späť a konanie žiadal zastaviť. Vo vzťahu k návrhu vedľajšieho účastníka na doplnenie uznesenia Okresného súdu Michalovce č. k. 22Cb/182/2011-59 zo dňa 30. 12. 2011 o rozhodnutie o trovách konania vedľajšieho účastníka odvolací súd uviedol, že z dôvodu, že tento návrh bol uznesením prvostupňového súdu č. k. 22Cb/182/2011-65 zo dňa 06. 02. 2012 zamietnutý, nemohol odvolací súd uložiť súdu prvého stupňa povinnosť o tejto náhrade rozhodnúť, ani preskúmať absentujúci výrok, a to napriek tomu, že súd prvého stupňa o náhrade trov vedľajšieho účastníka mal rozhodnúť.

Uznesenie odvolacieho súdu nadobudlo právoplatnosť dňa 07. 09. 2012.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal vedľajší účastník (ďalej tiež ako dovolateľ), v zákonom stanovenej lehote dovolanie s cieľom dosiahnuť vecné prejednanie svojho odvolania zo dňa 16. 01. 2012. Prípustnosť dovolania odôvodnil existenciou vady konania, vyplývajúcej z § 237 písm. f/ O. s. p. (účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom). Dovolaciemu súdu navrhol, aby napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Vedľajší účastník vo svojom dovolaní namietol nesprávnu argumentáciu odvolacieho súdu, keď uviedol, že nemôže súdu prvého stupňa uložiť povinnosť rozhodnúť o náhrade trov vedľajšieho účastníka, ani preskúmať absentujúci výrok, keď prvostupňový súd návrh vedľajšieho účastníka na doplnenie o rozhodnutie o náhrade trov konania uznesením č. k.

22Cb/182/2011-65 zo dňa 06. 02. 2012 zamietol. Dovolateľ poukázal na citované uznesenie súdu prvého stupňa, z ktorého vyplýva, že o trovách vedľajšieho účastníka rozhodnuté bolo, pretože výrok o trovách v uznesení zo dňa 30. 12. 2011 sa týkal aj vedľajšieho účastníka. Nejde preto o absentujúci výrok o trovách vedľajšieho účastníka a odvolací súd mal o jeho odvolaní zo dňa 16. 01. 2012 proti IV. výroku uznesenia č. k. 22Cb/182/2011-59 zo dňa 30. 12. 2011, týkajúceho sa aj trov vedľajšieho účastníka, rozhodnúť. Tým, že odvolací súd o odvolaní nerozhodol, odňal vedľajšiemu účastníkovi možnosť konať pred súdom.

Vo vzťahu k výkladovým problémom, týkajúcim sa oprávnenia vedľajšieho účastníka, vystupujúceho v konaní podľa § 93 ods. 2 O. s. p., podať opravný prostriedok v prospech hlavného účastníka, na strane ktorého v konaní vystupuje, poukázal dovolateľ na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Obdo 27/2012 zo dňa 27. 08. 2012, ako aj Občiansky súdny poriadok, Komentár – I. diel, 2. vydanie 2012, autorov Števček/Ficová a kolektív, z nakladateľstva C. H. Beck. Opierajúc sa o citovaný komentár, dovolateľ uviedol, že s účinnosťou od 15. 10. 2008 zaviedol zákon novú skupinu subjektov, ktoré môžu vystupovať ako vedľajší účastník v konaní s tým, že na rozdiel od prvej skupiny, pri ktorej musí ísť o hmotnoprávny záujem vedľajšieho účastníka na výsledku konania, v druhej skupine legitímáciu na vstup vedľajšieho účastníka do konania dáva samotný zákon, v predmetnom prípade zákon č. 250/2007 Z. z..

K dovolaniu vedľajšieho účastníka sa žalobca ani žalovaný nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.), po zistení, že dovolanie podal vedľajší účastník na strane žalovaného ako legitimovaný subjekt, včas (§ 240 ods. 1 O. s. p.), ktorý je zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1, veta druhá O. s. p.), preskúmal napadnuté uznesenie odvolacieho súdu v rozsahu podľa § 242 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.) a dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

Podľa § 241 ods. 2 O. s. p., dovolanie možno odôvodniť len tým, že: a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237, b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Podľa § 237 O. s. p., dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak: a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca, alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd, vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia, majúcich za následok tzv. zmätočnosť rozhodnutia.

Dovolateľ prípustnosť dovolania vyvodil z vady konania podľa § 237 písm. f/ O. s. p., argumentujúc tým, že odvolací súd vrátil vec súdu prvého stupňa bez toho, aby rozhodol o jeho odvolaní, podanom proti uzneseniu Okresného súdu Michalovce č. k. 22Cb/182/2011-59 zo dňa 30. 12. 2011. Rozhodol tak napriek tomu, že na takýto postup neboli splnené zákonné podmienky, v dôsledku ktorej skutočnosti mu odňal možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký vadný postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré sú mu priznané Občianskym súdnym poriadkom za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a oprávnených záujmov. Takýmto procesným právom účastníka je i to, aby rozhodnutie súdu, s ktorým nesúhlasí, bolo na základe jeho odvolania preskúmané odvolacím súdom. K odňatiu

možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen činnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu predchádza, ale aj samotným rozhodnutím.

Z obsahu spisu vyplýva, že Okresný súd Michalovce uznesením č. k. 22Cb/182/2011-59 zo dňa 30. 12. 2011 zrušil platobný rozkaz menovaného súdu zo dňa 25. 02. 2011, č. k. 18Rob/26/2011-36 a konanie vzhľadom na späťvzatie návrhu na začatie konania žalobcom v celom rozsahu, podľa § 96 ods. 1 O. s. p. zastavil. Súčasne podľa § 11 ods. 3, 4 a 6 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov vrátil žalobcovi krátený súdny poplatok v sume 9,87 eur prostredníctvom Daňového úradu Bratislava, po právoplatnosti tohto uznesenia. O trovách konania rozhodol tak, že na ich náhradu nemá právo žiaden z účastníkov konania. Proti tomuto uzneseniu podal vedľajší účastník na strane žalovaného podanie zo dňa 16. 01. 2012, prvostupňovému súdu doručené dňa 18. 01. 2012 označené ako „1. Návrh vedľajšieho účastníka na doplnenie výroku uznesenia alternatíva 2. Odvolanie proti uzneseniu Okresného súdu Michalovce č. k. 22Cb/182/2011-59 z 30. 12. 2011“ (č. l. 62 - 64). Následne Okresný súd Michalovce uznesením č. k. 22Cb/182/2011-65 zo dňa 06. 02. 2012 návrh vedľajšieho účastníka na doplnenie vyššie označeného uznesenia o rozhodnutie o trovách konania vedľajšieho účastníka zamietol a po vyznačení doložky právoplatnosti spis predložil Krajskému súdu v Nitre ako odvolaciemu súdu na rozhodnutie o odvolaní vedľajšieho účastníka. Tento vec uznesením č. k. 3Cob/42/2012-71 zo dňa 30. 07. 2012 vrátil prvostupňovému súdu bez rozhodnutia o opravnom prostriedku dôvodiac, že za situácie, keď návrh na doplnenie o rozhodnutie o náhrade trov konania bol súdom prvého stupňa zamietnutý, i keď mal o náhrade trov vedľajšieho účastníka rozhodnúť, nemohol odvolací súd uložiť súdu prvého stupňa povinnosť o tejto náhrade rozhodnúť, ani preskúmať absentujúci výrok.

Podľa § 93 ods. 2, 3 a 4 O. s. p., ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Do konania vstúpi buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. O prípustnosti vedľajšieho účastníctva súd rozhodne len na návrh. V konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností.

S účinnosťou od 15. 08. 2008 zákon zaviedol druhú skupinu subjektov, ktoré môžu vystupovať ako vedľajší účastníci v konaní. Na rozdiel od prvej skupiny vedľajšieho účastníctva, v ktorej musí ísť o hmotnoprávny záujem vedľajšieho účastníka na výsledku konania, sa v tzv. druhej skupine subjektov vedľajšieho účastníctva hmotnoprávny záujem na výsledku konania neskúma. V prípade, keď ako vedľajší účastník vystupuje právnická osoba, legitimáciu na vstup vedľajšieho účastníka do konania dáva samotný zákon. Ide o prípady sporov o ochrane spotrebiteľa, keď na strane spotrebiteľa môže vystupovať právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana spotrebiteľských práv podľa zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

Vedľajší účastník do konania vstúpil z vlastného podnetu, a to písomným oznámením o vstupe vedľajšieho účastníka do konania zo dňa 01. 12. 2011, prvostupňovému súdu doručeným dňa 05. 12. 2011 (č. l. 54). Súhlas žalovaného, ktorého v konaní svojím vstupom podporil, vzhľadom na vyššie uvedené postavenie vedľajšieho účastníka, nebol v predmetnom prípade potrebný. Vedľajší účastník do konania vstúpil prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu (plnomocenstvo založené na č. l. 55), z dôvodu ktorého navrhol, aby mu súd priznal náhradu trov konania.

V prejednávanvej veci Okresný súd Michalovce uznesením č. k. 22Cb/182/2011-59 zo dňa 30. 12. 2011 konanie vo veci samej zastavil (II. výrok uznesenia) s tým, že žiadnemu z účastníkov konania nepriznal náhradu trov konania (IV. výrok) poukazujúc na § 146 ods. 1 písm. c/ O. s. p., v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené. Z obsahu spisu vyplýva, že vedľajší účastník písomným podaním zo dňa 16. 01. 2012 (č. l. 62) navrhol doplnenie výroku uznesenia v znení, že žalobca sa zaväzuje zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania vo výške 47,93 eur na účet právneho zástupcu do 3 dní od právoplatnosti uznesenia. Pre prípad, že súd návrh na doplnenie uznesenia akceptovať nebude, majú za to, že výrok o nepriznaní trov konania žiadnemu z účastníkov sa vzťahuje aj na vedľajšieho účastníka, podal proti IV. výroku odvolanie. Po tom, ako súd prvého stupňa uznesením č. k. 22Cb/182/2011-65 zo dňa 06. 02. 2012 jeho návrh na doplnenie uznesenia č. k. 22Cb/182/2011-59 zamietol, predložil spis s opravným prostriedkom Krajskému súdu v Košiciach. Tento tým, že vec vrátil

prvostupňovému súdu bez rozhodnutia o odvolaní, pochybil a týmto svojím nesprávnym postupom odňal odvolateľovi možnosť konať pred súdom, spočívajúcu v práve domáhať sa, aby napadnuté rozhodnutie bolo aspoň v jednej inštancii posúdené nezávislým súdom.

Je zrejmé, že v posudzovanej veci ide o vzťah žalobcu a vedľajšieho účastníka v otázke priznania náhrady trov konania. Rovnako je zrejmé, že vedľajší účastník sa písomným podaním označeným ako „1. Návrh vedľajšieho účastníka na doplnenie výroku uznesenia alternatíva 2. Odvolanie proti uzneseniu Okresného súdu Michalovce č. k. 22Cb/182/2011-59 z 30. 12. 2011“ (č. l. 62 – 64), alternatívne domáhal doplnenia uznesenia č. k. 22Cb/182/2011-59 o výrok o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka a pre prípad, že tomuto návrhu vyhovie nebude, podal súčasne s návrhom na doplnenie aj odvolanie. Za situácie, kedy prvostupňový súd návrh vedľajšieho účastníka na doplnenie výroku uznesenia zamietol, mal odvolací súd rozhodnúť o jeho odvolaní, podanom v tom istom podaní zo dňa 16. 01. 2012, a to buď kladne alebo záporne, ale v žiadnom prípade nie naň neprihliadnuť. Nebolo potrebné podávať nové odvolanie, a to ani proti uzneseniu č. k. 22Cb/182/2011-59, ani proti uzneseniu č. k. 22Cb/182/2011-65. Na margo rozhodovania odvolacieho súdu je potrebné spomenúť, že vo svojom odôvodnení sám odvolací súd vyslovil názor, že vedľajšiemu účastníkovi trovy v konaní vznikli, a to z titulu právneho zastupovania právnym zástupcom podľa vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z..

Pokiaľ preto odvolací súd o odvolaní vedľajšieho účastníka doposiaľ nerozhodol, zaťažil konanie procesnou vadou v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. Uvedená procesná vada zakladá prípustnosť dovolania a je zároveň tiež dôvodom, pre ktorý musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie zrušiť, pretože rozhodnutie, vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou, nemôže byť považované za správne.

S poukazom na vyššie uvedené dovolací súd podľa § 243b ods. 2 veta prvá O. s. p., § 243b ods. 4 veta za bodkočiarkou O. s. p., dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní, v ktorom je odvolací súd viazaný právnym názorom dovolacieho súdu (§ 243d ods. 1 veta druhá O. s. p.), bude vecou odvolacieho súdu, aby o odvolaní

rozhodol a súčasne rozhodol aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 veta tretia O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e: Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 31. januára 2013

JUDr. Alena Priecelová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová